

# Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/1176,Seminarium-zrodloznawcze-IPN-dla-Diecezjalnych-Komisji-Historycznych-Wroclaw-29-.html>  
25.03.2026, 05:30

## **Seminarium źródłoznawcze IPN dla Diecezjalnych Komisji Historycznych - Wrocław, 29 marca 2007 r.**

W czwartek 29 marca br. we wrocławskim Wyższym Seminarium Duchownym odbyło się seminarium źródłoznawcze IPN dla Diecezjalnych Komisji Historycznych. To pierwsze tego typu warsztaty w Polsce.

O specyfice dokumentów wytworzonych przez organy bezpieczeństwa Państwa w okresie PRL opowiadali pracownicy Instytutu Pamięci Narodowej. Z tematem badań archiwów IPN zmagало się ponad czterdziestu duchownych z całego kraju. Prowadzący seminarium historycy zwracali uwagę na rodzaje akt, na jakie mogą natrafić księża podczas swoich badań. Zaznaczali też, jak specyficzne bywają to źródła i jak je odczytywać, by odróżnić autentyczne informacje od plotek, refleksji czy własnych spostrzeżeń funkcjonariusza. Wszyscy uczestnicy warsztatów zgodzili się również, że dla badaczy historii Kościoła w PRL niezbędna jest też wiedza ogólna o realiach tamtego czasu.

Seminarium prowadził dyrektor Oddziału IPN we Wrocławiu – prof. Włodzimierz Suleja oraz Jego Ekscelencja Marian Gołębiewski, Arcybiskup Metropolita Wrocławski. Gościem specjalnym seminarium był kardynał Henryk Gulbinowicz, który opowiedział zgromadzonym o swoich doświadczeniach z okresu, gdy przewodniczył diecezji wrocławskiej.

Referaty zaprezentowane podczas seminarium:

Dr Tomasz Balbus (OBUiAD Wrocław) – *Kierunki, metody i zakres działań operacyjnych UB/SB prowadzonych wobec Kościoła katolickiego w Polsce w latach 1944–1990*

Mirosław Biełaszko, Cyprian Wilanowski (BUiAD Warszawa) – *Prezentacja wydawnictwa IPN „Plany pracy Departamentu IV MSW 1972–1979”*

Dr Piotr Dyba (OBUiAD Wrocław) – *Wykorzystywanie ewidencji operacyjnej UB/SB w badaniach nad dziejami najnowszymi Kościoła katolickiego (na przykładzie Dolnego Śląska)*

Krystian Kościelny (OBUiAD Wrocław) – *Współpraca Oddziału IPN z Diecezjalną Komisją Historyczną we Wrocławiu w latach 2006–2007*

Dr Filip Musiał (OBEP Kraków) – *Stopniowe wiązanie tajnych współpracowników ze środowisk kościelnych o katolickich; Stan prac nad wydawnictwem źródłowym IPN*

*„Niezlomni”, t. 1: kard. Henryk Gulbinowicz, abp Ignacy Tokarczuk, bp Jan Pietraszko, bp Jan Bieniek*

Wojciech Sawicki (BUiAD Warszawa) – *Wywiad cywilny PRL a Kościół katolicki w Polsce na tle procedur ewidencji operacyjnej*

Katarzyna Stróżyna (OBUiAD Wrocław) – *Archidiecezja Wrocławska w dokumentach Oddziału IPN we Wrocławiu.*